

MEDYA TAKİP DOSYASI

18 Haziran 2025 Çarşamba

Petrol arzında sorun görmüyoruz

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar, İran ve İsrail arasında 5 gündür devam eden karşılıklı saldırılara değindi. Bayraktar, doğal gaz ve petrol fiyatlarında artış görülebileceğini kaydetti. Orta Doğu'daki kriz nedeniyle doğal gaz fiyatlarında artış olabileceğini belirten Bayraktar, "Zaten fiyatlar hemen kendini gösterdi. Bir parça yukarı çıkıyor. Daha da yukarı çıkabilir. Ama biz arz tarafında sorun görmüyoruz" diye konuştu. ➡6

PETROL VE DOĞAL GAZ FİYATLARI YÜKSELEBİLİR

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar, petrol arzında sorun yaşanmadığını ancak doğal gaz ve petrol fiyatlarında artış beklendiğini açıkladı. Türkiye'nin ham petrol ihtiyacının büyük kısmı Basra'dan karşılanıyor, Gabar ise yüzde 8'lik paya sahip

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar, Kabine Toplantısı sonrası yaptığı açıklamada, İran ve İsrail arasındaki çatışmaların enerji piyasalarına etkisine değindi. Bayraktar, petrol arzında herhangi bir sorun olmadığını belirtirken, doğal gaz ve petrol fiyatlarında artış olabileceğine dikkat çekti.

Bakan Bayraktar, "Arz tarafında herhangi bir sıkıntı görmüyoruz. Ancak doğal gaz ve petrol fiyatlarında yukarı yönlü hareketler yaşanabilir. Özellikle doğal gaz fiyatları krizden etkilenecek artabilir." dedi. Türkiye'nin İran'dan 2019'dan bu yana petrol almadığını, ancak doğal gaz ithalatının devam ettiğini hatırlatan Bayraktar, bölgedeki gerginliğin fiyatlarda yükselişe yol açabileceğini ifade etti.

Türkiye'nin ham petrol ihtiyacının büyük

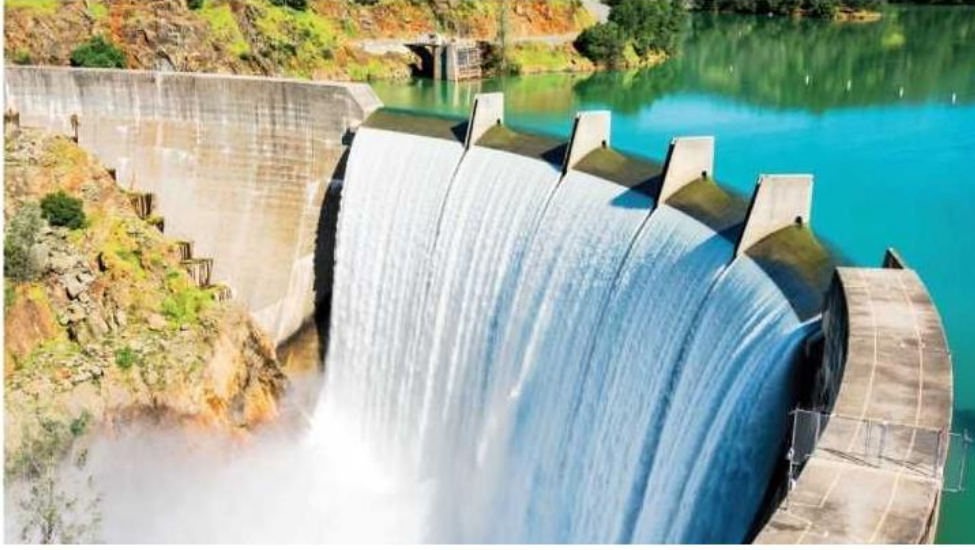
kısmı Basra çıkışı olup Hürmüz Boğazı üzerinden ülkeye ulaşıyor. Bayraktar, geçen yıl fiyatların 60 dolar civarında seyrettiğini, günümüzde ise 76 dolara yükseldiğini belirtti. Ayrıca doğal gaz fiyatlarının da benzer şekilde artış gösterebileceğini vurguladı.

Türkiye'nin petrol ihtiyacının yaklaşık yüzde 8'inin Gabar sahasından karşılandığını aktaran Bayraktar, bu rezervin yerli kaynak olarak önemli olduğunu söyledi.

Bayraktar, makroekonomik anlamda petrol ve doğalgaz fiyatlarındaki yükselişin ithalat kalemlerini etkileyeceğini, bunun da ekonomik göstergeler üzerinde belirleyici olacağını sözlerine ekledi.

Bölgede devam eden jeopolitik risklerin enerji piyasaları üzerindeki etkileri yakından takip edilmeye devam ediliyor.

643 gigavatlık HES yatırımı yapılacak

Küresel enerji piyasasında yatırımların hızla arttığı pompaj depolamalı hidroelektrik santraller (HES), yeni HES projelerinin yüzde 58'ini oluştururken, dünya genelinde devreye alınması öngörülen pompaj depolamalı HES'lerin kapasitesi 643,7 gigavat olarak hesaplanıyor. Pompaj depolamalı HES'ler, diğer HES'lerden enerji depolama yeteneğiyle ayrılıyor. HES'ler, bir nehir veya barajdan gelen suyun akışını kullanarak türbinleri çalıştırarak doğrudan elektrik üretirken, genellikle enerji depolama kapasitesi bulunmuyor ve üretimleri dalgalanabiliyor. Pompaj depolamalı HES'ler ise enerji üretimi ve

depolama işlevi görüyor.

KURULU GÜCÜN %15'İNİ OLUSTURUYOR

Küresel HES kapasitesi, nisan'da 1.216,3 gigavata ulaşırken, pompaj depolamalı HES'ler 184,2 gigavatla bu kapasitesinin yüzde 15'ine karşılık geliyor. Dünya genelinde 267,2 gigavat kapasite inşaat halinde bulunurken, 516,5 gigavat kapasitenin ön inşaatı için çalışmalar yürütülüyor. Ayrıca, 329 gigavat kapasite inşası da planlanma aşamasında yer alıyor. Verilere göre projelerin 176,2 gigavatı inşaat halinde, 287,7 gigavatı ön inşaat aşamasında, 179,8 gigavatı ise planlama sürecinde bulunuyor.

Türkiye hibrit güneş santralleriyle şebeke bağlantı kısıtlarını aşabilir

Düşünce kuruluşu Ember'in yeni analizine göre 8 GW'lık hibrit güneş potansiyeli, yeni altyapı yatırımı gerektirmeden Türkiye'nin şebeke bağlantı kısıtlını aşarak, güneş enerjisini diğer enerji kaynakları arasında zirveye taşıyabilir.

Türkiye'de Şubat 2024 - Nisan 2025 tarihleri arasında şebekeye iletim seviyesinden yapılan bağlantı başvurularının yüzde 65'i şebeke yetersizlikleri nedeniyle reddedilirken; Mayıs ayı itibarıyla iletim ve dağıtım seviyesi dahil Türkiye'de toplam sadece 0,52 GW kapasite kaldı. Tüm bu veriler, Türkiye'de güneş enerjisi kurulu gücünün büyümesinin önündeki en büyük engellerden birinin şebeke bağlantı kısıtları olduğunu gösteriyor.

Düşünce kuruluşu Ember, yeni raporunda söz konusu kısıtlın var olan rüzgar ve hidroelektrik santrallerine eklenecek hibrit güneş santralleri sayesinde aşılmasının mümkün olduğunu gösteriyor. Raporda, mevcut yüksek kredi faiz oranları baz alınarak geliştirilen metodolojiye göre, Türkiye'deki hibrit güneş potansiyelinin bugün için 8 GW seviyesinde olduğu ortaya konuyor. Bu, Türkiye'de mevcut kurulu güneş gücünü yüzde 35 artıracak bir kapasite anlamına geliyor. Finansman koşullarının iyileşmesi durumunda ise bu potansiyelin 25,6 GW'a kadar çıkabileceği öngörülüyor.

Rapora göre, yalnızca 8 GW'lık kapasitenin devreye alınması bile toplam güneş kurulu gücünü 30 GW'a taşıyarak, güneşi Türkiye'nin açık ara en yüksek kurulu güce sahip enerji kaynağı konumuna getirebilir. Söz konusu potansiyel 2024'te hayata geçirilmiş olsaydı, güneş ve rüzgarın toplam elektrik üretimindeki payı yüzde 21,6'ya ulaşarak, bu iki kaynağı ithal kömürün hemen ardından ikinci sıraya taşıyacaktı.

Kuraklığa karşı avantaj sağlıyor

Hibrit güneş santralleri sadece şebeke bağlantı kısıtlına değil, aynı zamanda meteorolojik koşullara bağlı olarak yaşanabilen dönemsel kapasite düşüşlerine de bir çözüm sunuyor. Kayıtlardaki en kurak yıllardan biri olan 2021'de, hidroelektrik santrallerin Türkiye'nin toplam elektrik üretimindeki payı bir önceki yıla kıyasla dokuz puan geriledi. Aynı yıl, hidroelektrik santrallerindeki hibrit güneş potansiyeli sayesinde hidroelektriğin toplam elektrik üretimindeki payı iki buçuk puan artırılabildi.

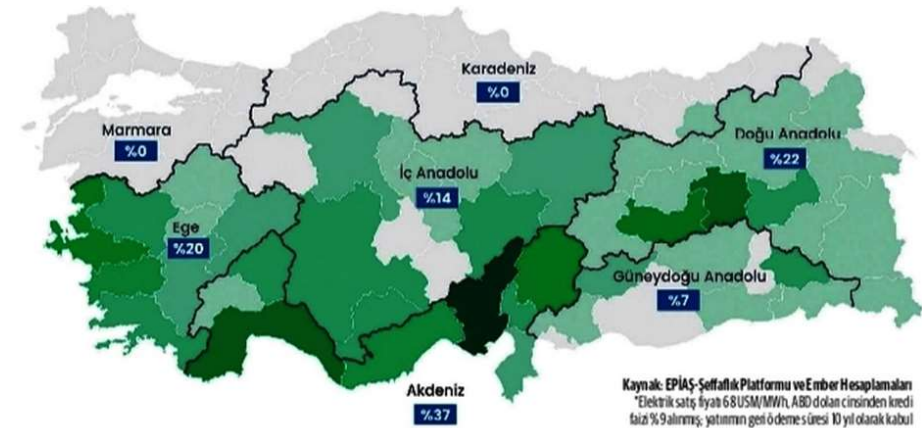
Türkiye'nin, 8 GW'lık hibrit güneş potansiyelinin üçte ikisi barajlı santrallerin yoğun olduğu bölgelerde bulunuyor

Mevcut ekonomik koşullar* altında bölgelerin hibrit güneş potansiyeli

Hibrit güneş potansiyeli (MW)

0 1 200 400 600 800

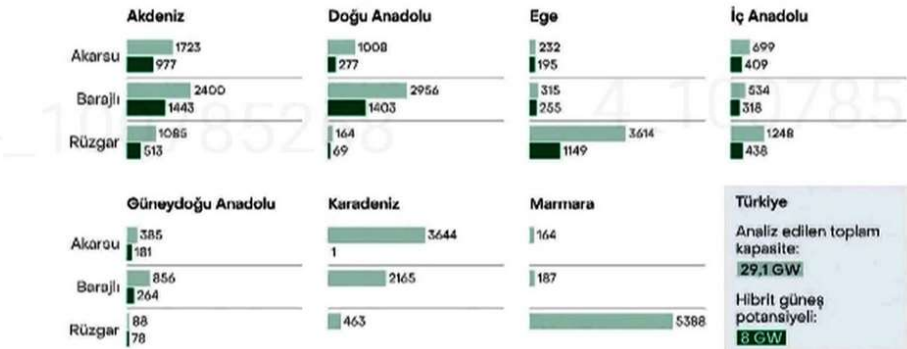
Bölgelerin toplam hibrit potansiyeli içindeki payı (%)

Kaynak: EPIAŞ-Şeffaflık Platformu ve Ember Hesaplamaları
*Elektrik satış fiyatı 68 US\$/MWh, ABD doları cinsinden kredi faizi %9 alınmış, yatırımın geri dönüş süresi 10 yıl olarak kabul edilmiştir. Analiz yalnızca özels sektöre ait rüzgar ve hidroelektrik santrallerini kapsamaktadır.

Hibrit güneş potansiyeline göre sıralanmış bölgeler (MW)

Kurulu güç Hibrit güneş potansiyeli

"Hibrit Projeler, kapasite beklenmeden onaylanabilir"

Ember Enerji Analisti Çağlar Çeliköz, Türkiye'de enerji dönüşümünün, şebeke kapasite yetersizlikleri nedeniyle yavaşladığını; ancak yeni şebeke yatırımı gerektirmeyen hibrit güneş santrallerinin kapasite beklenmeden onaylanmasıyla

sürecin hız kazanabileceğini vurguluyor. Çeliköz şu bilgileri veriyor: "Üretime kayda değer katkıda bulunmaya başlayan hibrit güneş santralleri, mevcut santrallerin bağlantı kapasitesinin daha verimli kullanılmasını sağlayarak yenilenebilir

enerjinin toplam üretimdeki payını artırabilir. Mevzuatta yapılacak birincil kaynağın santral sahasına entegre olma zorunluluğu ve kapasite sınırı kuralının kaldırılması gibi basit değişikliklerle Türkiye, kısa sürede bu yüksek potansiyeli hayata geçirebilir."

Raporda, hibrit güneş santrallerinin meteorolojik dezavantajları nasıl dengelenebileceğine dair 2024 yılı da iyi bir örnek olarak karşımıza çıkıyor. 2024 yılında devrede olan hibrit sistemler, 25 rüzgar ve hidroelektrik santraline yüzde 14 ek üretim katkısı sağladı. Bu katkı sayesinde söz konusu santrallerin ortalama kapasite faktörü 5 puan

artarak yüzde 32'ye çıktı; yaz aylarında ise bu artış 7,3 puana kadar ulaştı. Bazı örneklerde, örneğin Malatya'daki bir rüzgâr santralinde bu artış neredeyse 20 puana çıkarken, Adıyaman'daki bir hidroelektrik santralinde 13 puanlık bir artış görüldü.

Raporun ortaya koyduğu olumlu bulguların bir de şu ki; 8 GW'lık hibrit

güneş potansiyelinin yaklaşık yüzde 46'sı, yüksek güneş potansiyeline sahip bölgelerde yer alan barajlı hidroelektrik santrallerde yoğunlaşıyor. Bu da hibrit güneş santrallerini, Türkiye'de yenilenebilir enerji kaynaklarında kuraklık kaynaklı yaşanabilecek zorluklara karşı son derece etkili bir çözüm olabileceğini gösteriyor.

IEA: Petrol piyasaları köklü bir dönüşüm sürecinde

KÜRESEL petrol piyasaları, arz ve talep dinamiklerini şekillendiren temel unsurların değişmesiyle köklü bir dönüşüm sürecinden geçiyor. Uluslararası Enerji Ajansının (IEA), hükümetlerin mevcut politikaları ve piyasa eğilimlerine göre hazırladığı "Petrol 2025" orta vadeli piyasa raporuna göre,

son on yılda petrol piyasalarının seyrini ABD'nin arz artışı ve Çin'in talep büyümesi belirlerken, gelecek dönemde bu iki ülkenin küresel petrol dengesi üzerindeki etkisinin azalması bekleniyor. Bu yavaşlamada küresel ekonomik büyümenin potansiyelin altında kalmasının yanı sıra ulaşım ve

elektrik üretiminde petrolden uzaklaşma eğilimi etkili oluyor. IEA, 2025'te elektrikli araç satışlarının 20 milyonu aşarak toplam otomobil satışlarının dörtte birine ulaşacağını ve bunun on yıl sonunda günlük 5,4 milyon varillik petrol talebini ortadan kaldıracığını belirtiyor. **(AA)**

AB gaza bağımlılığını 5 yıl içinde düşürecek

AVRUPA Birliği'nin (AB) doğal gaz talebinin 2030'a kadar yüzde 7 azalacağı ve bu nedenle yeni gaz kapasitesi yatırımlarının atıl varlıklara dönüşebileceği tahmin ediliyor.

İngiltere merkezli küresel enerji düşünce kuruluşu Ember'in AB Üye Devletlerinin Ulusal Enerji ve İklim Planları analizine göre, 2023'te 326 milyar metreküp olan AB'nin gaz talebinin, 2030'da yüzde 7 düşüşle 302 milyar metreküpe ineceği hesaplanıyor.

Bu durum AB'de zaten devam eden bir eğilimi gösteriyor çünkü 2021-2023 arasında gaz talebi yüzde 19 azalarak 404 milyar metreküpten 326 milyar metreküpe geriledi.

Ancak AB gaz talebinde bu uzun vadeli düşüş eğilimi, 2030'a kadar sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) ithalat kapasitesinin yüzde 54 büyütülmesi yönündeki son önerilerle çelişiyor. Gaz talebinde beklenen azalma göz önünde bulundurulduğunda, gaz altyapısında ek kapasitenin ciddi bir arz fazlasına yol açabileceği ve yeni yatırımların kısa vadede atıl kalma riski oluşabileceği öngörülüyor.

Öte yandan, gaz talebinde tahmin

edilen gerilemeye paralel olarak, ulusal hedefler AB'de **yenilenebilir enerjinin** büyümeye devam ettiğini gösteriyor. AB üye devletleri gelecek 5 yıl içinde toplam rüzgar ve güneş enerjisi kapasitesini iki katına çıkarmayı planlarken, bu **yenilenebilir enerji** kaynaklarının 2030 itibarıyla AB'nin elektriğinin yüzde 66'sını üretmesini sağlayacak.

AB'nin toplam enerji talebinde elek-

triğin payının da artmaya devam edeceği öngörülüyor.

Elektrifikasyon oranının bugünkü yüzde 23 seviyesinden 2030'da yüzde 30'a çıkması bekleniyor. Bu artış, AB ülkelerinin sadece **elektrik üretiminde** değil genel enerji ihtiyacının karşılanmasında da daha fazla temiz elektrik ve daha az gaz kullanmayı planladığına işaret ediyor. **(AA)**

COMPANIES

Sürdürülebilirlik Yatırımları

“TÜRKİYE’NİN EN BÜYÜK İKİNCİ RÜZGAR ENERJİSİ SANTRALİ OLACAK”

Enerjisa Üretim, 30. enerji santralini devreye aldı. Balıkesir, İzmir ve Manisa il sınırları içerisinde bulunan ve tamamlandığında 60 türbinden oluşacak Uygur Rüzgar Enerjisi Santrali (RES) projesinin ilk fazı başarıyla hizmete geçti ve Türkiye’nin temiz enerji hamlesine güç kattı. **Enerjisa Üretim CEO’su İhsan Erbil Bayçöl**, “Balıkesir, İzmir ve Manisa il sınırları içerisinde bulunan bu dev yatırım, tamamlandığında Türkiye’nin en büyük ikinci rüzgar enerjisi santrali olacak. Yıllık yaklaşık 1 milyar kWh’lik üretim kapasitesiyle enerji bağımsızlığımıza ve iklim hedeflerimize doğrudan katkı sunacak” dedi.

Türkiye’nin yenilenebilir enerji dönüşümüne yön veren özel sektör elektrik üreticisi **Enerjisa Üretim**, 30. enerji santralini devreye alarak yenilenebilir enerji yatırımlarında bir kilometre taşını daha geride bıraktı. Balıkesir, İzmir ve Manisa il sınırları içerisinde bulunan ve tamamlandığında 60 türbinden oluşacak Uygur Rüzgar Enerjisi Santrali (RES) projesinin ilk fazı başarıyla hizmete geçti ve Türkiye’nin temiz enerji hamlesine güç kattı.

İHSAN ERBİL BAYÇÖL
ENERJİSA ÜRETİM CEO’SU

Enerjisa Üretim CFO’su Mert Yaycıoğlu da toplantıya katıldı.

TEMİZ ENERJİ

Tam kapasiteye ulaştığında yılda yaklaşık 1 milyar kWh temiz enerji üreterek Türkiye’nin enerji arzına sürekli ve sürdürülebilir bir katkı sağlayacak, iklim hedeflerine güçlü bir katkı sunacak. Bu üretim, yaklaşık 500 bin hanenin yıllık elektrik tüketimine eşdeğer temiz enerji anlamına geliyor. Ayrıca, proje sayesinde yılda yaklaşık 600 bin ton karbon salımı engellenerek çevreye ve sürdürülebilirliğe somut katkı sağlanacak. Tamamlandığında Türkiye’nin en büyük ikinci rüzgar enerjisi santrali olma özelliği taşıyacak Uygur RES projesi, yalnızca temiz enerji üretimiyle değil, yerli üretimi destekleyen teknolojik ve dijital altyapısıyla, mühendislikten saha operasyonlarına uzanan istihdam zinciriyle ve bölge ekonomisine sağladığı doğrudan katkıyla kalkınmaya da yön veriyor.

TÜRKİYE’NİN YENİLENEBİLİR OMURGASI

Enerjisa Üretim, yaklaşık 4.000 MW kurulu gücü ve 30 santraliyle Türkiye’nin enerji ihtiyacının yüzde 4-5’lik bölümünü karşılayarak arz güvenliğinde stratejik bir omurga görevi üstleniyor. Uygur RES ile enerji üretim portfolyosunu daha da güçlendiren **Enerjisa Üretim**, Türkiye’nin yenilenebilir enerji dönüşümündeki öncü rolünü, sürdürülebilir ve yerli kaynaklara dayalı büyümesini kararlılıkla sürdürüyor. 30. santralin, sadece sayısal bir eşik değil, daha büyük bir etki, daha derin bir sorumluluk ve ileriye dönük vizyonun simgesi olduğunu ifade eden **Enerjisa Üretim CEO’su İhsan Erbil Bayçöl**, “Balıkesir, İzmir ve Manisa il sınırları içerisinde bulunan bu dev yatırım, tamamlandığında Türkiye’nin en büyük ikinci rüzgar enerjisi santrali olacak. Yıllık yaklaşık 1 milyar kWh’lik üretim kapasitesiyle enerji bağımsızlığımıza ve iklim hedeflerimize doğrudan katkı sunacak” dedi.

İLK FAZ İŞLETMEDE

Yenilenebilir enerji dönüşümünde kritik bir rol oynayarak dijital altyapısı ve sürdürülebilirlik odaklı yatırımlarıyla Türkiye’nin enerji geleceğine yön veren **Enerjisa Üretim**, tüm fazları tamamladığında 60 türbin ile 250 MW kurulu güce sahip olacak Uygur RES’in ilk fazını işletmeye aldı. Bu yatırım, **Enerjisa Üretim**’in YEKA-2 ve YEKA RES-2024 süreçlerinde hayata geçireceği toplam 1.750 MW kurulu güç ile Türkiye’nin en büyük yenilenebilir enerji hamlelerinden birinin stratejik ve kritik bir parçasını oluşturuyor.

